

साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी ऐन, २०७९

मन्थली नगरपालिकाको नगर सभाबाट मिति २०७९ असार १० गते स्वीकृत भएको साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी ऐन २०७९ स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

प्रस्तावना : निजी तथा गैर सरकारी क्षेत्रसँगको साभेदारीको माध्यमबाट शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु विकास, रोजगारी, आय आर्जनको अवसर, पूर्वाधार निर्माण, विपत् व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन, खानेपानी तथा सरसफाइ, वन तथा वातावरण संरक्षण, संस्थागत विकास तथा सुशासन, सहकारी संस्थाहरूको सबलीकरण तथा स्थानीय उत्पादनको बजारीकरण लगायतका कार्यक्रमका लागि सर्वसाधारणलाई भरपर्दो, किफायती र सर्वशुलभ रूपमा सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले नेपालको संविधानको धारा २२६ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ (१) बमोजिम मन्थली नगरपालिकाले यो ऐन जारी गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी ऐन, २०७९” रहेको छ ।
 - (२) यो ऐन मन्थली नगरपालिकाको नगरसभाले पारित गरी स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।
 - (३) यो ऐन मन्थली नगरपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
२. **परिभाषा: विषय र प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा :** (क) “नगरपालिका” भन्नाले मन्थली नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
 - (ख) “कार्यक्रम” भन्नाले यस ऐनको दफा ३ बमोजिम नगरपालिकासँग साभेदारीमा सञ्चालन गरिने कार्यक्रम सम्झनु पर्छ ।

- (ग) **“लाभग्राही”** भन्नाले यस ऐन बमोजिमको सेवा सुविधा उपभोग गर्ने व्यक्ति तथा समुदायलाई सम्भन्तु पर्छ ।
- (घ) **“प्रस्तावक”** भन्नाले दफा ५ बमोजिम नगरपालिकासँग साभेदारी मा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि प्रस्तावना पेश गर्ने वा आवेदन दिने व्यक्ति, कम्पनी, फर्म, राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था, सहकारी, अन्य संघ संस्थालाई सम्भन्तु पर्छ ।
- (ङ) **“स्थानीय सरकार”** भन्नाले मन्थली नगरपालिकालाई सम्भन्तु पर्छ ।
- (च) **“सम्भौता”** भन्नाले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न दफा ८ बमोजिम मन्थली नगरपालिकाले प्रस्तावकसँग गरेको सार्वजनिक निजी साभेदारी सम्भौता सम्भन्तु पर्छ ।
- (छ) **“साभेदारी”** भन्नाले सार्वजनिक निजी साभेदारी अवधारणा अनुरूप कुनै पनि कार्यक्रमको तर्जुमा, सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका साथै आंशिक वा पूर्ण रूपमा वित्तीय लगानी गर्ने गरी यस नगरपालिका र साभेदार बीच भएको करारीय प्रबन्ध सम्भन्तु पर्छ ।
- (ज) **“साभेदार”** भन्नाले यस नगरपालिकासँग साभेदारी गरी दफा ३ बमोजिमको कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि दफा ८ बमोजिम सम्भौता गर्ने प्रस्तावक सम्भन्तु पर्छ ।
- (झ) **“तोकिएको”** वा **“तोकिए बमोजिम”** भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम, कार्यविधि वा निर्देशिकामा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्भन्तु पर्छ ।
- (ञ) **“नगरसभा”** भन्नाले नगरपालिकाको नगरसभा सम्भन्तु पर्दछ ।
- (ट) **“कार्यपालिका”** भन्नाले नगर कार्यपालिका सम्भन्तु पर्दछ ।

परिच्छेद -२

कार्यक्रमको पहिचान तथा स्वीकृति

३. साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने: (क) यस नगर

पालिकासँग मिलेर अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन समयावधिको लागि लागत तथा प्राविधिक साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने छ ।

- (ख) यस ऐन बमोजिम सञ्चालन हुने कार्यक्रम नगरवासीको जीवन स्तरमा सुधार ल्याउने, रोजगारी सृजना गर्ने तथा गरीबी निवारण गर्न उन्मुख हुनुपर्ने छ ।
- (ग) नगरपालिकाले सञ्चालन गर्ने कार्यमा लागत न्यूनीकरण गरी भौतिक, आर्थिक तथा मानव स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग र प्रभावकारी परिचालन गर्ने ।
- (घ) साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि पहिचान भएका क्षेत्रहरूमा आवश्यक थप विषयगत प्राविधिक दक्षता भएका साभेदारसँग सहकार्य गर्ने ।
- (ङ) बृहत् पूर्वाधार र ठूला आयोजनाको लागि स्रोत सुनिश्चित गर्ने ।
- (च) असल अभ्यास र अनुभवहरूको आदानप्रदान गर्ने ।

पुनश्चः साभेदारीमा सञ्चालन गरिने कार्यक्रमको विषयगत क्षेत्र यस नगरपालिकाले कार्यविधि बनाएर तय गर्नेछ ।

४. साभेदारीमा सञ्चालन गरिने कार्यक्रममा देहायका विशेषताहरू हुनुपर्ने छ । (क) साभेदारले कम्तीमा २५ प्रतिशत लागत साभेदारी गरेको,

- (ख) साभेदारलाई दिगो सामुदायिक विकास कार्यक्रम, पूर्वाधार विकास तथा मर्मत लगायतका कार्यहरू गर्ने गरी जिम्मेवारी दिइएको वा व्यवस्थापनका लागि सम्झौता भएको,
- (ग) योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवधि स्पष्ट भएको ।

५. **कार्यक्रम पहिचान तथा कार्यान्वयनका लागि प्रस्ताव आह्वान प्रक्रिया:**

(१) मन्थली नगरपालिकाले यस ऐन बमोजिम नगरसभाले स्वीकृत गरेका वा कार्यपालिकाले आवश्यकता महशुस गरेका एक वर्षीय, आवधिक वा दीर्घकालीन योजना तथा कार्यक्रमहरू, जसको कार्यान्वयनका लागि साभेदारको लागत तथा प्राविधिक सहयोग

आवश्यकता पर्दछ, ती कार्यक्रमहरूको पहिचान गर्नेछ ।

- (२) मन्थली नगरपालिकाले स्वीकृत परियोजना कार्यान्वयनका लागि सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव आह्वान गर्नु पर्नेछ । आशय पत्रको सूचनामा देहायका विवरण खुलाउनु पर्नेछ: क) प्रस्ताव पेश गर्ने कार्यालय वा निकाय,
ख) प्रस्ताव पेश गर्ने अवधि,
ग) प्रस्ताव पत्रमा खुलाउनु पर्ने विवरण,
घ) प्रस्ताव पत्र साथ संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरू,
ङ) प्रस्तावकको प्राविधिक तथा आर्थिक क्षमता
च) तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण ।
- (३) संक्षिप्त सूची तयार पार्ने : उप-दफा २ बमोजिम प्रस्ताव पत्र प्राप्त भएपछि तोकिए बमोजिमको आधारमा मूल्याङ्कन गरी तोकिएका प्रक्रिया बमोजिम प्रस्तावकहरूको संक्षिप्त सूची तयार गर्नु पर्नेछ ।
- (४) प्रस्तावना आह्वान गर्ने: सूचीमा परेका प्रस्तावकहरूसँग तोकिए बमोजिमका विषयहरू खुलाई सूचनामा उल्लेखित अवधिभित्र तोकिएको ढाँचामा प्रस्तावना आह्वानको लागि सूचना प्रकाशित गर्नेछ ।
- (५) प्रस्तावना आह्वानको सूचनाको ढाँचा, आवेदन पत्र तथा प्रस्तावनाको ढाँचा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (६) प्रस्तावना छनोट: पालिकामा रहेको मूल्याङ्कन समितिले तोकिएको अवधिभित्र तोकिएको प्राविधिक तथा आर्थिक मूल्याङ्कनका आधारमा प्रस्ताव छनोट गर्नु पर्नेछ ।

६. कार्यक्रमको कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन: (१) मन्थली नगरपालिकाले यस ऐन बमोजिम कार्यक्रमको व्यवस्थापन, समन्वय, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नको लागि विभिन्न समिति, उप-समिति तथा कार्यदल गठन गर्न सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम गठन गरिएका समिति, उप-समिति तथा कार्य दलका पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

- (३) अनुदान उपलब्ध गराउन सकिने: कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा मन्थली नगरपालिकाले आवश्यक नियम, कार्यविधि, निर्देशिका वा मापदण्ड बनाई अनुदान उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

परिच्छेद -३

साभेदारी सम्झौता सम्बन्धी व्यवस्था

७. **सम्झौता गर्ने:** (१) नगरपालिकाले दफा ६(१) बमोजिम गठन गरिएका समिति, उप-समिति, कार्यदलको सुझावमा प्रस्तावकसँग आवश्यकता अनुसार वार्ता गरी साभेदारी सम्झौता गर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम गरिएको सम्झौताको ढाँचा सम्झौता गर्ने पक्षहरूले कार्यान्वयन गर्न लागिएको कार्यक्रमको आवश्यकता अनुसार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-४

साभेदारी कार्यक्रमको वित्तीय व्यवस्थापन, प्रगति प्रतिवेदन तथा भुक्तानी

८. **वित्तीय व्यवस्थापन, प्रगति प्रतिवेदन तथा भुक्तानी :** (१) यस नगरपालिकाको कार्यक्रममा आर्थिक प्रतिफलको आशा नराखी टेवा पुर्याउने उद्देश्यले साभेदारीमा आएका साभेदारहरूलाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका निम्ति तोकिए बमोजिम पेशकी उपलब्ध गराउन सकिने छ । यसरी आर्थिक प्रतिफलको आशा नराखी नगरपालिकासँग संयुक्त लागत साभेदारीमा आउने साभेदारलाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि पेशकी प्रदान गर्दा नगरपालिकाले पेशकी जमानत नलिई पनि पेशकी उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

माथि उपदफा (१) मा जे सुकै उल्लेखित भएको भएतापनि आर्थिक प्रतिफलको आशा राखी साभेदारीमा आउने साभेदारको हकमा भने कार्यपालिकाले पेशकी जमानत तय गर्न सक्नेछ ।

- (२) साभेदारी कार्यक्रमको प्रकृति र आवश्यकता अनुसार भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन बिल भर्पाई समेतका साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमको प्रतिवेदन पेश गर्ने ढाँचा तोकिए बमोजिम हुने र समयावधि सम्झौता बमोजिम हुनेछ ।

- (४) साभेदारी कार्यक्रमको भुक्तानी गर्ने समय तथा प्रक्रिया दफा ७ अनुसार सम्पन्न गरिएको साभेदारी सम्झौता पत्रमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

९. **कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन :** सम्झौता गरी कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्दा दफा ६(२) बमोजिम गठन भएका समिति, उप-समिति तथा कार्यदलले कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नेछ, वा विशेषज्ञ मार्फत् पनि गराउन सकिने छ ।

परिच्छेद-५

विविध

१०. **विवादको समाधान:** (१) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा नगरपालिका र साभेदारबीच कुनै विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो विवाद आपसी समझदारीबाट ३० दिनभित्र समाधान गर्नु पर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम आपसी समझदारीबाट विवाद समाधान नभएको खण्डमा सम्झौतामा उल्लेख भएको हकमा सोही बमोजिम र उल्लेख नभएको अवस्थामा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
११. **स्थानीय स्रोत, साधन र जनशक्तिको उपयोग गर्नु पर्ने :** साभेदारले कार्यक्रम कार्यान्वयनको सिलसिलामा सम्भव भएसम्म स्थानीय स्रोत, साधन, जनशक्ति र मुलुकभित्र उत्पादन हुने वस्तु तथा सेवा उपयोग गर्नु पर्नेछ ।
१२. **नियम, कार्यविधि तथा निर्देशिका बनाउन सक्ने:** यस ऐनमा व्यवस्था भएका प्रावधानहरूको कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाले आवश्यक नियम, कार्यविधि, निर्देशिका वा मापदण्ड बनाउन सक्नेछ ।
१३. **संशोधन तथा हेरफेर :** यस ऐनको कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन नगरपालिकाले आवश्यकता अनुसार संशोधन तथा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।
१४. **बाधा अडकाउ फुकाउन र व्याख्या गर्न सक्ने:** यस ऐनको कार्यान्वयनमा कुनै समस्या उत्पन्न भएमा बाधा अडकाउ फुकाउने र व्याख्या गर्ने अधिकार नगरपालिकामा निहित हुनेछ ।